

Barcs és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
Szilágyi György.
Telefon 46.   →←   Telefon 46.

Egész évre 8 kor., félfévre 4 kor.,
negyedévre 2 kor.
Nyílttér soronként 40 fillér.

Város és falu.

A városban sokkal költségesebb a létfenntartás, mint a vidéken, — mégis a statisztikai vizsgálódások állandóan azt igazolják, hogy a városi népesség száma rohamosan nő s ezzel szemben a vidék népessége fogy. A tény magyarázata az, hogy a városban a születések arányszáma kedvezőbb, — sőt a nagyobb halandóságból épen a népesség szaporodásának kedvezőtlenebb állapotáról kell következtetnünk — hanem az élénk bevándorlás, mely a vidéki népesség vállalkozóbb és életképezebb kontinensét engedi át a városnak. Ha kedvezőtlenebb is a városi ember megélhetési viszonyai, ellensúlyozzák azt a magasabb munkabérek, a nagyobb társadalmi szabadság s a kulturigények (művelődés, művészetek, kényelem, fényűzés) kielégítésének bőszesebb eszközei.

Viszont a vidékre is kihat a fogyasztó képesség emelkedése, mert a mezőgazdasági termelés fokozását teszi szükségessé. A mezőgazdasági termelés fokozásának szükségességét egyszerűen a városi népesség számának emelkedésével is szokták magyarázni.

A városi lakosság t. i. mezőgazdasági termeléssel nem foglalkozik, miután munkaidejét az ipar és kereskedelem teljesen lekötöi, hanem szükségleteinek kielégítésében a vidék mezőgazdasági termésének feleslegére van utalva. Minél nagyobb tehát a városi lakossága, annál több mezőgazdasági feleslegre van szüksége. E nagyobb felesleget részben a mezőgazdasági termelés fokozásával (új területek művelés alá vételével, a művelés technikájának tökéletesítésével) részben a felesleget beszállító területek kitolásával lehet elérni. Nem akarjuk tény igazságát kétségbe vonni, esupán arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a városi népesség szaporodását a vidék szolgáltatja; a mennyivel többben vannak a városban, annyival kevesebbet kell eltartani a vidéken. Ez a tény egyedül tehát nem alkalmas arra, hogy a mezőgazdasági üzemek kiterjesztésének és tökéletesítésének szükségét kellő módon magyarázza. — Azt hisszük, hogy e szükségét jobban és kimerítően megmagyarázza a városi népesség fogyasztó képességének emelkedése. A vidéki munkás élelmezése nagyon szűkös, mert munkabére

nem engedi meg a szükségleteinek kiterjesztését; a városi munkás ellenben megteheti azt, s ezért többet fogyaszt mennyiségileg s minőségileg is, mint a vidéki munkás. A vidéki mezőgazdasági munkásság létfenntartását különben is nagyban befolyásolja, hogy munkabérét jórészt nem pénzben, hanem gazdasági terményekben kapja meg. Ezekhez kell mérnie táplálkozását s ha feleslege marad, azt előbb fáradtsággal kell értékesítenie, ha cserébe ipari termékekhez akar jutni. Az értékesítési munkát tehát le kell számítanunk, ha a mezőgazdasági munkás terményekben kapott munkabérét értékelni akarjuk s e művelet eredményeképen kitűnik, hogy a mezőgazdasági munkabérek e szempontból is kedvezőtlenebbek, mint az ipari munkabérek. Ezért költözik be a mezőgazdasági munkásság a városokba, ahol magasabb munkabérét pénzben kapja meg s e pénzen belől tetszése szerint állapíthatja meg életrendjét.

Ebből láthatjuk, hogy a városok közgazdasági jelentősége nagyon melyreható. A modern város gazdasági produktum. Gazdasági okok: az ipar és kereskede-

TÁRCA.

A török nő.

Konstantinápolyban van egy amerikai iskola leányok számára. Az igazgatónő Mary Mills Patrick kisasszony, — akinek épen ez állásából kifolyólag bő alkalma nyílt, bővebb, mint bárkinek a török asszonyokkal és leányokkal való érintkezésre, és amit a török nőkről a Woman's Journalban róluk ír, méltán figyelmet érdemel.

A mohamedán nők életviszonyait egy állandó törvénykönyv szabályozza. A felületes szemlélő mindazonáltal semmi haladást nem talál a török nő jelenlegi helyzetében. Pedig téves azon hiedelem, hogy a török nők nem vesznek részt azon haladásban, amely Törökországot lassanként átalakítja. A török nő alárendelt helyzete dacára is, mindig gyakorolt bizonyos tekintetben befolyást a társadalmi életre. — Mocsire kellene visszamennünk, vissza a mohamedanizmus gyermekkoráig, hogy erről bizonyosságot szerezhessünk.

Az araboknál és mórknál a nők tanították a Koránt mecsetekben és bazároknál. A mór uralom alatt pl. egy spa-

nyországi egyetem tanárait a kor leg tudósabb női közül válogatta ki. És ma is a török nők azok, akik anyuzati nyelvek és szokások iránt való érzékükkel fogva érdeklődéssel vannak a muzulmán birodalom határain kívül történő dolgok iránt. Sokan beszélnek közöttük franciául, angolul és németül.

Csak Konstantinápolyban 300 török nő van, akik betegápolással foglalkoznak. 45 éve, hogy specialiter nők számára rendszeres gyógyászati tanfolyamot alapítottak Konstantinápolyban. A fiúk és lányok együtt nevelése Törökországban a legrégebb idő óta szokásban volt. Mindenütt voltak iskolák, ahol a Koránt magyarázták. Semmi ellenvetéssel nem találkozott az együttnevelése a leányoknak 11 vagy 12 éves koráig. A tanítás nem terjedt tovább a vallásos énekek betanításánál.

Az első nyilvános elemi iskola leányok számára, körülbelül félszázaddal ezelőtt alapították a Bosporus egy fájában. — 1872-ben Stambulban egy középiskola-féle nyílt meg, ugyancsak leányok számára. Erre az időre esik 2 szépművészeti iskola felavatása is, ugyancsak nők részére, melyekhez később egy főiskola járult.

Mindezen iskolák a közoktatásügyi kormánytól függnek. A tanítás ingyenes és a

tapasztalatok szerint évről évre életbe léptetnek valami újítást. Mostanában tervbe van véve a leányiskoláknak egész Törökország területén való felállítása, Kurdistan, Hadjast és Yement kivéve. Jelenleg 1600 elemi iskola van, 250 ezer leány növendékkel, 50 középiskola 3000 növendékkel. A tanítás leginkább abban áll, hogy a Koránt olvassák és a gyermekeket megtanítják a szöveg kibetűzésére, ami haszontalan munka, mert az arab nyelven írt szöveget azok nem értik meg. A tulajdonképeni elemi oktatás: az írás-olvasás, a földrajz, a természettudományok és a számvetés elemeire szorítkozik.

Ezen iskolák felállítása egy új pályát, a tanítói pályát nyitotta meg a nőknek. Csak nagyon kevés férfi tanító van leányiskoláknál. A tanítónők férjhez menetelük esetén is megmaradhatnak állásukban.

Aki esodálkozik azon, hogy a török nők ilyen könnyen jutottak ily szerephez, az csak arra gondoljon, hogy ahol a török nő maga a kenyérkereső, ott mindig befolyást gyakorolt a társadalmi életre.

A török nőnek különben mindig megvolt a törvény-elismerte joga. A Bagdadi Törvénykönyv, mely a tulajdonjogot törvénybe iktatta és melynek eredete a VII. századba nyúlik vissza, nem tett különbséget nem

lem fellendülése, illetőleg nagyüzemmel fejlődése teremtették meg. E nagyüzemek vonták a városokba a népesség oly nagy kontingensét, hogy a mezőgazdasági népesség jelentősége nagyban alacsonyodott. Viszont a lélekszámban bővelkedő városok kihatottak az egész közgazdaságra is. — Jobb munkabéreket biztosítottak az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak s a mezőgazdaság technikai fejlődésére állandóan befolytak. A mezőgazda számára állandó és biztos piacot nyitottak, ahol terményeit mindenkor értékesítheti; jövedelmének fokozására tehát minden fehasználható terület művelés alá vesz s igénybe veszi a technika összes vívmányait.

A modern városi élet tehát a legfejlettebb gazdasági rendszer képviselője, s amely ország városai rohamosan fejlődnek, ott a közgazdasági élet is virágzásnak indul.

E virágzó gazdasági élet azonban, melynek létfeltétele a város, individuális jellegű, előnyeiben nem részesedik maga a város. — Viszont a városokba tömörülő népesség élelmezési, művelődési, egészségügyi, rendészeti stb. szükségletei olyan óriási terheket róznak a városokra, hogy azok kielégítésére a község jelen helyzetében előbb-utóbb képtelenné válik.

Két forrás van, mely a várost terhek elviselésére képesítene: a közhasznú üzemek és az adó. — Ezen eszközök felhasználásánál azonban a község érdekei szemben állanak az egyik oldalon a magánvállalkozók, a másik oldalon az állam érdekeivel. A magánvállalkozók mindenütt azon vannak, hogy a közhasznú üze-

és állás között. A férjes, vagy hajadon nők között nem volt különbség a törvény előtt. Ezen egyenjogúság akkor bomlott meg először, amikor kimondták, hogy 2 női tanu szükséges egy férfi tanuságának megdöntésére. Az ezután következő törvények hasonlóan igaztalanok. A fiu két részt örököl az atyai vagyontól, a leány csak egyet. Az özvegyeknek férjük halála után a vagyon nyolcada jut, ha nincsenek gyermekek, ha vannak, úgy a negyedrészt kapják.

Tűzzük még az elmondottakhoz azon megemlékezésre méltó körülményt, hogy a török nő manapság már nem oly féltett és ezért rabja az urának, mint régen volt. A hárem rendszer bomladozásával, illetve a civilizáció terjedésével a nők szabadabban mozoghatnak; sokan az európai ízlést követik minden tekintetben és egyre gyakrabban találkozhatunk Konstantinápoly utcáin fátyolozatlan, egyedül járkáló török urinőkkel. Viszont a szegényebb néposztálynál, hol a férfi rendszeresen csak egy feleséget képes eltartani, teljesen oly helyzetet foglal el, mint a mi hasonló osztályhoz tartozó asszonyaink.

Vége felé jár a keleti regékből ismeretes és annyira megcsodált káprázatos háremélet és a civilizáció e tekintetben is egyre nagyobb hatást gyakorol a törökökre. — Bizony tempora mutamur és — a törökök változnak.

mek megváltását megakadályozzák. Főleg a községi üzemek produktivitásának esökkenésével érvelnek, ami pedig, különösen monopolisztikus vállalatoknál, csupán rossz igazgatás mellett következhetik be; a magánvállalati üzleti kezeléssel azonban a község is élhet. Az üzemek produktivitásának legjobb bizonyosága a magánvállalkozók versengése. De ha a községi üzemek termelési költségei esetleg magasabbakká is válnak az által, hogy a munkások számára kedvezőbb munkaviszonyokat s jobb munkabéreket biztosítanak, megtérülnek e veszteségek a közjótékonyági, egészségügyi, rendészeti stb. költségek csökkenésével, melyekkel a magánvállalkozó nem számol; miután azokat a község viseli.

Kétségtelen, hogy az állam fontos gazdasági, kulturális stb. feladatokat végez, amelyek intézésére népességének hozzájárulását igénybe kell vennie; de az állam az adóforrásokot annyira lekötötte a saját számára, hogy a községnek alig hagyott valamit. Viszont a község állandóan újabb és újabb igényeket kénytelen kielégíteni anélkül, hogy jövedelemforrásait megfelelő mértékben bővíthetné. Ez anomálián segíteni kell s vagy a községi feladatokat kell fokozatosan átvennie az államnak, vagy pedig — s ez a helyesebb — megfelelő jövedelemforrásokat kell biztosítani a községek számára, nehogy esetleg a községi pénzügyek romlásával gazdasági és kulturális intézmények pusztuljanak el, melyek pusztulása az egész ország jólétére visszahat.

O l l ó z á s.

Zsuzska lapot szerkeszt. Zsuzska intelligens, gondolkodó szőke fej: el lehet-e képzelni, hogy egyében kezdené, mint lapszerkesztésen ?!

A lapot egyelőre gépen kopogtatják. De mértékadó helyen: (Vilmácska a restiben a konyhaajtó mögül) kijelentik, hogy ez csak átmeneti intézkedés. Most megvárják a diákokat (leányokat és ifjakat) azokkal érintkezésbe lépnek s azután ankétet tartanak, táncmulatsággal egybekötve, melyen el fog minden dölni.

A már megjelent lapszám vezércikkéből a következő részt idézzük:

„Lapunk ellen már is nagyban folyik az agitáció. Mi az oka ennek? Miért dühöng ellenünk a rossz indulat orkánja? Nem nehéz eltalálni! Haragszanak az anyák, kiknek leányait nem tartottuk érdemesnek bevenni szerkesztőségünkbe. A nagy lányok is haragszanak a mellőzésért. Pedig ők jogtalanul. Csak nem hívunk olyanokat írni, akik nem is olvasnak!“ (?)

A „Kronikában“ a guny ostarával veri véresre az „illetőket“ Zsuzska:

Iskolában tanultam én verselni,
Verselésben engem nem főz le senki!
A rimeket egy-kettőre kivágom,
S kész a versem terőlad gyöngy-
[virágom.

De verselni szerelmemről rossz dolog,
Szerelmesek szíve prózában dobog.
Takarékpénztári könyv a mérvadó
Ha van pénze, a lány már komi fő!

Mint általános jellemzés feltétlenül találó. Az idealista könnyét látjuk itt csillogni: De kiérezhető a szocialista haragja és megvetése a raison házasságokkal szemben. Hogy mit ér az ilyen házasságban az asszony, megmondja a szerző:

Sütni, főzni a szakácsnő jól tud ám!
S az asszonynak nincs más dolga a
(konyhán,
Csak a tányért összetörni darabra
S pörölni az egész házzal hadarva.

Nagy hatalom a hadarás, mert aki
A saját házában sem tud hadarni,
Papucshóst már az urából nem farag,
Igy pedig a házaset vakablak.

Személyes éli vonatkozás! Hogy kire vonatkozik, nehéz eltalálni: annyi a papucshós... Végül kitanítja a barcsi leányokat:

Lányok, lányok, akik férjhez mentek
(majd,
Tudjátok meg, hogy hatalmatok az ajk:
Csók forrása s a szó ottan születik:
Csókolózni és beszélni kell szürettil-
[szüretig.

Sok lenne az összes rovatokról megemlékezni. Akit érdekel, fizessen elő a lapra. E lapra szerkesztőséghez beküldött előfizetési díjakat rendeltetési helyére juttatja s az újság pontos megküldéséről gondoskodik.

C.

H I R E K.

Nagy szerencsétlenség.

13 ember beleesett a Drávába.

— Folyó április hó 11-én a barcsi serfészizáló közelében működő kotró-géppel együtt dolgozó nagyobb szabású esónak, valamely meritési actionál felfordult és a benne ülő 13 munkás vízbe esett, ezek közül tizet szerencsésen kimentettek, míg 3, nevezetesen Makra Pál 34 éves szegedi, Bábaics István 27 éves vizvári és Beregszászy János 27 éves barcsi napszámosok vízbe fulltak, kiknek holttestét ezideig nem sikerült kifogni.

— **Kegyetlen anya.** Somogyiszből kapjuk a hírt, hogy a napokban egy cselédeának gyereke született. De a gyerek csakhamar el is tűnt. Gyanus lévén az eset, feljelentés érkezett róla a nagyatádi kir. járásbíróshoz, mely alapon megindulván a nyomozás, kitűnt, hogy a megszületett gyermeket, — mindjárt születése után, — a kegyetlen anya élve eltemette. A durva lelkű anya elfogatóván; várja méltó büntetését.

— **Kóbor cigányok üldözése.** Somogyvármegye alispánja szigorúan elrendelte, hogy a földművelési nagy munka dején, a földműves népnek — a mezőn való foglalkozási ideje alatt otthon maradó családtagokkal támadásszerűen tolvajlással foglalkozó idegen kóbor cigányokat a hatóság, illetve csendőrség erőlyesen és kirel-hétlen üldözés alá vegye.

— **Baleset.** Kósz Imre gazdasági cseléd f. hó 8-án szecsakát vágott. A mikor a masinába szorult löherét mindkét kezével kiszabadítani akarta, a szecsakavágó kése elkapta mindkét kezét úgy, hogy az egyiknek fejét teljesen, a másikat pedig a kézfej s könyék között kettétörve, laszakította. A szerencsétlen embert a kaposvári kórházba szállították.

— **Vége a potya újságolvasásnak.** A Kuria érdekes és a közönséget is érdeklő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenki, aki huzamesabb ideig

elfogadja a neki kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha a lapot nem rendelte meg. Mindenesetre nagyon helyes a Kuria ítélete, mert bizony sok visszaélés történt ezen a téren. Sokan megtették például, hogy megrendelték a lapot egy hónapra, azután elfogadták azt egy évig is s amidőn fizetésre került a sor, megtagadták azzal, hogy csak egy hónapra rendelték meg. A Kuria ítélete most megszünteti az ilyen címen gyakorolt ingyenes újságolvasást.

— Diplomás tanárból — nyomdászinas. A nagyváradi betűszedő inasoknak tegnap óta új kollégájuk akadt. Az új szaktárs későn kezdi tanulni a betűszedés mesterségét és nem is tudatlanul, egy diplomával a tarsolyában áll majd a betűszekrény mellé. Az a nagyváradi nyomdászinas ugyanis, akiről itt szó van, középiskolai tanár. Várta-várta a kinevezést, végre alaposan megutálta a várást és a sok kilincselést és helyesnek találta, ha új pálya után néz. Új pályának pedig a nyomdászatot találta. Így lett a középiskolai tanárból nyomdászinas. Nos ez az eset nagyon szomorú példája a szellemi proletáriátusnak. Talán legtöbbet tanulhatnak belőle azok az apák, akiknek a fiaik az idén teszik le az érettségi vizsgát. Megláthatják belőle, milyen gyönyörűségei vannak a lateinerpályának és okulhatnak. A nagyváradi tanár-nyomdászinas példája azonban — sajnos — mindent fog eredményezni, csak épp okulás nem. Mert bár alig van nyomorultabb existencia ebben az országban, mint lateineré, biztos, hogy az ideai érettségi vizsgák után is egyetemre iratkozik a maturás fiatal emberek 80 százaléka. Mert a lateiner: „ur“, ha koldus is.

— KISS SZERENCSEJE NAGY! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak es különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ézer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az osztálysorsjáték legutóbbi megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. Az új sorsjáték I. osztályának húzása május 21. és 23-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert KISS bankházában (Budapest, Kosuth Lajos utca 13.), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert kiss szerencséje nagy!

CSARNOK.

Pessimistikus órák.

— Költemény prózában. —

Mivel végemet érzem, kibékülök mindegyikkel, mik földön és égben vannak. Kortársaim szerint élvezeteknek nevezett örömeimben nem igen volt részem, mert gyermekkoromban: keleti aszkézis és szegénység közeppe éltem, siheder koromban enen kieszt vallásom tiltotta valamennyit. kora férfi koromban pedig amelyik legkésőbbiekkel is egybeesik egy olyan hyperjellemhős voltam, hogy ezt a léha és ostobaságok látszatával bíró életmódot — nem tehettem róla, hogy ezt is diszkreditálták becses kortársaim — „pedig beh' sokszor éreztem szükségét, ezt mondom az ideális, apostoli“ jellemem, nem engedte egyrészt, míg másrészt idegrendszerem a helytelen nemi élet folytán annyira tönkre volt már akkor téve, hogy nem is élvezhettem, hogy úgy mondjam, technikai okokból tehát.

Mindazok dacára azonban, hogy ugynevezett élvezetekben nem igen volt részem az étellel mint legelső szavaimmal mondtam, teljesen kibékültem. Ennek a kibé-

külésnek hangsúlyozása t. i. annak tudandó be, hogy huszonkettedik életévem betöltése napján mondom el végső szavaimat, tehát abban az időben, mikor ez a nyomorult zsarnok természet oly esőkönyösen, szivettépően kényszerít az élethez gémberevedve, ragaszkodni, még kecseregő szyrénkedő csalogatóról is gondoskodna, amennyiben a hiúság abszolút támpontját véli magamban felismerni.

Szóval dacára és újra dacára, hogy egy nagyszerű intelligenciát, mely mindennek megértésére képesít és a legnagyobb lelki boldogságot nyújtja, mit csak ember bírhat, ezt az intelligenciát, egy napról-napra leromboló idegrendszer fizikai és pszichikai fájdalommal figyelmezteti a végre, a halandóságra éppen virágnyláskor, ezen legnagyobb fájdalom dacára, mely nagyobb fájdalom, mint „A lázadt ember vadkeservei(1) „Gyilkos testvér botja zuhanásá(t), „S az első árvák sírbeszédei(t) „A keselyük szárnyasattogásá(t) „Prometheusz halhatatlan kínját

mindezek dacára nem elkeseredés az, a mivel az élettől válok, mert jól tudom, hogy csak idő különbség az, ami az emberiség halálát az enyémtől elválasztja. Az idő pedig csak ami „munkánk“ lévén lényegében véve együtt halok meg valamennyiünkkel. Azt pedig, hogy valamennyiünk halálának tudata megédesíti az én kimulásumat tulajdonítsák egyik lényeges tulajdonságom és -ságunknak, az aranyos önzésnek. Ez ugyan nem lehet a szépirodalom és szépköltés szerint semminemű mentesség vagy ok, de mikor végrendeletemet nem erkölcsnemesítő tehát nem irodalmi célzattól.

E jóslás — talán vészjóslás — ered pedig azon megfontolásból, hogy a társadalmi fejlődés az intelligencia növekedése felé tart, és amikor majd a baresi zsákhordók és ohijoi vagyári munkások néhány éveeske multán olyan intelligenciával és idegrendszerrel rendelkeznek majd, mint teszem a Veigelsbergnek most, kell hogy a schopenhaueri meghasonulás bekövetkezzék, mely szerint azok a tulajdonságok, amelyek az életet bennünk tartják, nagyon megvetendőek és megrontják minden élvezetünket, mely ezen érhetetlen céltalan és megismerhetetlen világot talán elviselhetővé tennék. És ez a meghasonulás mely a természet egy játéka folytán kifejlődött nagyszerű öntudat következménye mint perverz, az östermészettel ellenkező kipusztítás s kipusztulást eredményezendi.

És visszadólva az öntudatlan anyagok világába, tovább hagyjuk majd játszani a természet öfelségét, mely anyagokat (akár erők halmazát) akként fejleszt vagy kombinál, hogy megint előáll egy „süssester Schmerzen“ egy öntudat halhatatlanság nélkül, mert öfelségének nincs szive, sőt nem is tudja hogy nekünk van.

IKAROS.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1908. ápr. hó 9.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten inkább gyengének mondható, mivel a piacra került papírok vételkedv hiányában csak alacsonyabb árfolyamok mellett voltak eladhatók. Ennek oka főképen azon körülményben keresendő, hogy a Németországban és nálunk remélt hivatalos kamatlábleszállítás mindaddig nem következett be, és a nagyközönség értékpapírjainak vásárlása eszközlésével inkább ezen kamatmérséklések időpontját óhajtja bevélni.

A forgalom részleteire áttérve jelentjük, hogy az összes bankrészvények, valamint a bányá értékek, és a helyi közlekedési vállalatok részvényei kisebb-nagyobb áresökkenést szenvedtek, továbbá visszaesést szenvedett a 4 százalékos magyar koronajáradék is melyben külföldi oldalról is történtek eladások.

Ellentétben a mi tőzsdénkkel a bécsi tőzsdén — kiindulva az alpesi bányá részvények áremelkedéséből — barátságos hangulat uralkodott, és lényegesen szilárdabban alakult a tőzsde Berlinben is, ahol a német tőzsde-törvény reformálása adott az értékpapír-piacznak impulzust.

A pénzpiacz helyzete nálunk változatlan és nem szenved kétséget, hogy amennyiben a német bankkamatláb leszállítatik, az osztrák magyar bank is fogja hivatalos rátáját mérsékelni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	ápr. 2.	ápr. 9.
4 0/0 magyar koronajáradék	94.—	93.65
Magyar hitel részvény	752.—	749.—
Magyar jelzáloghitelbank részvény	432.—	427.—
Rimamurányi vasmű részvény	560.—	558.—
Salgótarjáni köszénbánya részvény	573.—	574.—
Osztrák magyar államvasut részvény	684.50	683.50
Budapesti közuti vas-pálya részvény	560.—	555.—

Mielőtt személy-, jelzálog pénzkölcsönért

bárhova fordulna, kérje díjmentesen a tájékoztatót

Meller L. Egyed cégtől

Budapest, IX., Lónyay-u. 7. Telefon Interurban 46-31

14-20

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén-és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik,** — bizalommal forduljanak

RADNAY KÁROLY céghez
Budapest, Váci-kürút 78.

Sürgöny-cím: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitünőbb minőségek, különleges-ségek, összes ipari, gazdasági és házi célokra.

Interurban telefon 164

Gőzzántásra és cséplés rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadozoz 50 fill.

Fő és szétküldési raktár;

„NÁDOR“ gyógyszer-tár Bpest, VI., Váci körút 17.

Éljen!

Egger-mellpasztillája,

csakhamar meggyógyított!

Kapható:

BARCSON
BARCSTELEP:
SZIGETVARKohut Sámuel
Szőnyi Richárd
Visy Sándor
Salamon Jenő gyógyszer-tárakban100.000
db készlet

Szegefű és Rózsa

100.000
db készlet

Skorka János rózsa és szegefűtelep tulajdonos ajánl direkt külfországból beszerzett óriás virágú Rem szegefűket és ujakba nemesített bokor rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben. mindenféle csokrok koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepekről vágott virágjaimat és legyökeresedett cserepekben nyíló rózsákat szegefűket, jácintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes fajú szegefűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgálok.

Skorka János

5 hold rózsa és szegefű telep
B. Szarvason.

6-52

P O L G Á R K Á R O L Y

óra, ékszer és látszerész üzlete

P É C S, Széchényi-tér. Takarékpénztári palota.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrás legfinomabb arany női és férfi láncokban, brilliant és gyémánt ékszerek, arany jegygyűrűk, eljegyzési ajándéktárgyak, zseb- és faliorákban.

Chinaezüst disztárgyak és evőeszközök.

Szemüvegek, orrszorítók a legjobb kristályüvegből, arany, doublé, nickel és celluloid foglalatban, szalon lorgnettek, gyöngyház és teknősbéka csontból, műszemek. színházi és táborig látszóvegek, hő, légsulymérők és szeszmérők.

Óra, ékszer és szemüveg javításokat saját műhelyemben gyorsan és pontosan készítek.

Régi ezüst és aranytárgyakat készpénzért vásárolok vagy új tárgyakra becserelek.

Szőlőoajtványok: hiányok pótlására 2 éves dus gyökérrel, zöldajtással készítve, — ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldajtvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldajtvány ezre 45 frt.

Fásoltványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Ripária-portálisra ojtva a következő fajokban: Fehér borfajok: Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti, Rizling. Vörös borfajok: Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. Csemegé-fajok: fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves. Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 frt, sima Ripária portális II. oszt. 3 frt, gyökeres Ripária portális I. oszt. 16 frt, gyökeres Ripária portális II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökerű 18 frt. Hazai nemes vesszők sima 4 frt a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Előlegül az ár egynek részét kérem beküldeni. Hegyi bor fehér 50 kor, siller 50 kor, vörös 60 korona.

Székely I. József
Gyöngyös (Hevesm.)
Szent Urbán templom.

4-4

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség beeres tudomására adni, hogy

BARCSTELEPEN, Uj-utcában

cipész üzletet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó lábbelik készítését, a legizlésesebb angol és francia szabás szerint.

Budapesten az elsőrendű üzletekben szerzett tapasztalataim által abban a helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség minden igényeit, úgy az anyag jó sága, mint a kivitel tekintetében — kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

vagyok kiváló tisztelettel

Vörös József.

Eladó!

Jó karban levő asztalos, esztergályos és székes szerzőszámok szabad kézből azonnal eladók.

Makk Béla
esztergályos, BARCS.

Köhögés rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!